

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (25)

Arheološke zbirke v muzeju

DR. VERONIKA PFLAUM

GORENJSKI
MUZEJ

Obiskovalci muzejev na razstavah vidijo predvsem cele in dobro ohranjene arheološke predmete. Največ celih predmetov se praviloma najde v starodavnih grobovih, kamor so pokojnikom poleg noše prilagali tudi opravo, posodje s hrano in drugo, odvisno od obdobja, načina pokopa in statusa pokojnika. To je eden od razlogov, poleg znanstvenega zanimanja, zakaj so nekdanje veliko izkopavali prav nekdanja grobišča. Danes se grobišča načrtno izkopavajo praviloma le takrat, kadar so neposredno ogrožena zaradi načrtovane gradnje ali drugih posegov. Veliko večino sedanjih in polpreteklih izkopavanj pa predstavljajo izkopavanja nekdanjih naselij

in bivališč. Vse raznovrstno gradivo, ki ga arheologi najdejo in zberejo ob izkopavanjih, končno hranijo muzeji, med njimi tudi Gorenjski muzej.

Ob izkopavanjih naselij se praviloma najde razdrobljeno in poškodovano gradivo, redkeje celi predmeti. Daleč največ je navadno odlomkov keramike. Količine le-teh se lahko merijo tudi v stotinah kilogramov. Sledijo najdbe iz drugih snovi (npr. stekla, kovin, kosti, kamna), ki so številčno običajno redkeje. Shranijo se tudi obdelani kamni (nagrobniki in drugi kamni z napisi, deli žrmelj, stavbni elementi...), stavbno okrasje (npr. freske in mozaiki), kosi obdelanega lesa (deli gradbenih elementov,

predmetov in drugo), vzorci (npr. oglja, malte in sedimentov), ki jih arheologi odzamejo med izkopavanji za poznejše raziskave, in živalske kosti. Muzej hrani tudi med izkopavanji odkrite človeške skeletne ostanke in kosti. Predmeti, ki jih prikažemo na razstavah, tako predstavljajo le majhen delček in premišljen izbor iz veliko obsežnejših arheoloških zbirk, ki jih hranimo v muzeju. Vse izkopano gradivo namreč skrbno hranimo tudi za sodobne in prihodnje znanstvene raziskave. Z razvojem novih metod raziskav, predvsem naravoslovnih, in novih tehnologij se namreč vedno znova ponujajo dodatne možnosti raziskav, ki jih pred časom

Drobci značilne zgodnjeantične in poznoantične germanske keramike iz Kranja. / Foto: V. Pflaum

niti slutiti ni bilo mogoče. Z novim znanjem pa so mogoče ponovne, drugačne interpretacije gradiva in najdišč.

Tudi na videz skromno in nepomembno gradivo pa lahko nudi pomembne in zanesljive podatke za interpretacijo in datacijo, včasih

celo bolj kot celi, 'lepi' predmeti. Tako lahko npr. že v res drobnih odlomkih keramike prepoznamo značilno zgodnjeantično ali poznoantično germansko keramiko, ki nam poleg datacije sporoča še marsikaj več o tistih časih.